

İlham, Hayali Ürün ve Yazmak İçin Takım Çantası

İlham, hayali ürün ve yazma konusunda
küçük denemeler

Yaratıcı Oyun ve Önemi

Yaratıcı oyun ve hayal gücü, yazma sürecinin merkezindedir. Hayal gücümüzü nasıl beslediğimiz neyi ve nasıl yazdığımızı doğrudan ya da dolaylı olarak etkiler. Bu nedenle oyun, yaratıcı bir iş ortaya koymanın temeli olarak görülebilir. Çocuklara ait ve ciddi olmayan bir alan olarak görülen oyun, yetişkinlerin yaratıcı eylemlerini besleyen temel araçlardan biridir.

İlham ve Yaratıcı Yaşam

Yaratıcılığın en olağanüstü yanı hiçlik gibi görünen bir yerden imgeler, karakterler ve anlatı oluşturma yeteneğidir. Bu yetenek hem kurmaca bir eser ortaya koymanın hem de günlük yaşamda çeşitli oyunlar oynamanın başlıca gerekliliğidir.

Kolonya ya da şişesi bizlere neleri anımsatıyor? Kolonya şisesinden yola çıkarak neler yazılabilir?

İlham

İlham, bir hikayeyi ortaya çıkaran ilk kıvılcım gibi görünse de aslında bir başlangıçtan çok bir süreci yansıtır. İlham bir anda gelip ateşi yakıp yoluna devam etmez; gelir, yazan kişinin hayal gücünü harekete geçirir. Bu durum önceki yaşantıların devreye girmesiyle kurmacayı devam ettirir. Buna **süregelen esinlenme** de denebilir. Bu esinlenme hikaye öğeleri arasındaki bağlantılara dönüşür. Nasıl günlük yaşamda karşılaştığımız olaylar arasında gerçeklik bağı varsa bir hikayenin de her bir noktası arasında bağlantılar bulunur. Bu bağlantılar hikayenin olay örgüsünü inşa eder, okuyucunun haz almasını ve kurmaca metin içerisinde kalmasını sağlar.

İlham nasıl, ne zaman ve nerede gelir? Gerçekten gelir mi? Geldiğini nasıl anlarız?

İlham yalnızca kurmaca metinlerde değil farklı alanlarda da ihtiyaç duyduğumuz başlangıç noktası olabilir. Resim, müzik gibi sanat alanlarında da bir başlangıç noktasına ihtiyaç duyarız. Aslında o anda zihnimize düşen şey bir bütünün içinde küçük ayrıntılardır. Bu nedenle önce ne yazacağımızı bir bütün olarak görürüz. Sonrasında bu bütünü parçalara ayırarak ayrıntılara geçeriz. Hatta bazen zihnimize düşen bütünden şüphe duyar yeniden odaklanmaya çalışırız.

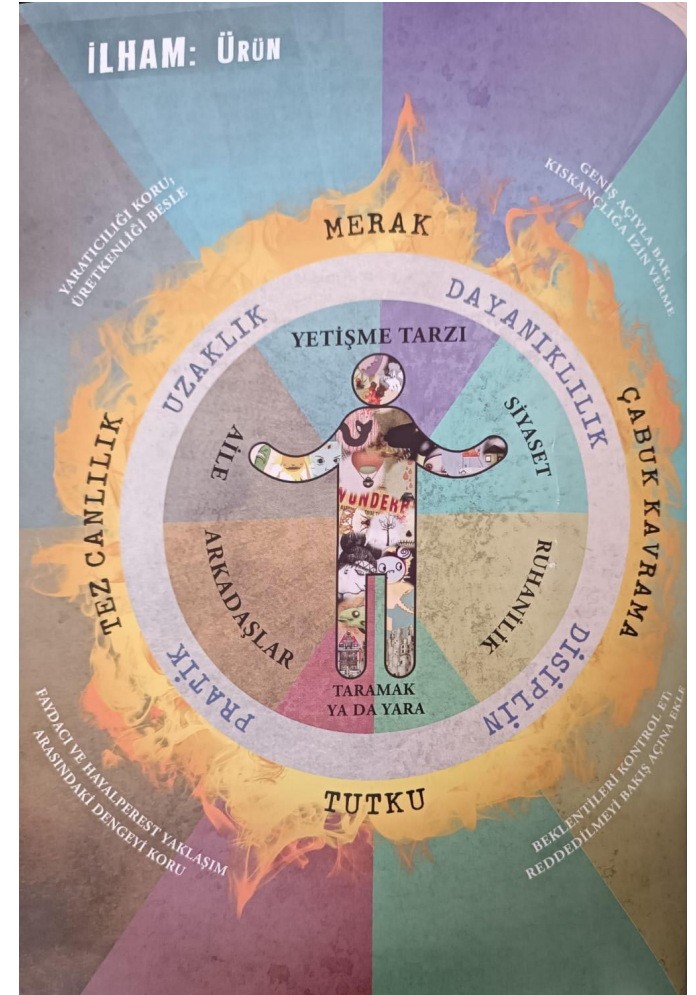
İlham nasıl, ne zaman ve nerede gelir?

Bazen günlük yaşamdaki problemlerin çözümü konusunda da ilhama, yaratıcı düşünceye ihtiyaç duyarız. Bilim ve teknolojideki buluşlar ilham sonucu ortaya çıkan fikirler değil midir? Ancak bu noktada ilham, hayal gücü, yaratıcılık, hayali ürün ya da bilimsel buluş arasında bazı farkların olduğunu söyleyebiliriz. Sanatsal bir üretim yaparken hep bir gizem bulunmaktadır. Bu gizem, ilham, hayal gücü ve yaratıcılık tarafından beslenen estetik ürünün ortaya çıkmasını sağlar.

İlham için tavsiyeler

- Ailevi durumlar, anekdotlar, tarihler
- İş deneyimleri
- Yolculuklar
- Tarih, araştırma
- Kulak misafiri olunan konuşmalar
- Arkadaşlar
- Hobiler
- Başka romanlar ve hikayeler
- Toplumsal ve politik olaylar
- Bazı edebi türlere karşı ilgi
- Gazete ve dergi yazıları
- Görseller (Fotoğraflar, TV, filmler)
- Rüylar

İlham, hayali ürün ve yazma konusunda küçük bir deneme

- Baston deyince aklımıza neler geliyor?
- Hangi tür bastonlar bulunmaktadır?
- Bastonların farklı biçimleri var mı?
- Bastonu kimler hangi amaçlarla kullanır?
- Baston bir bağımlılıktan ziyade bir güç simgesi olabilir mi?
- Farklı toplumlarda bastona yönelik farklı anlamlar var mı?

İlham, hayali ürün ve yazma konusunda küçük bir deneme

Fotoğrafta görülen karakteri elindeki bastonun dilinden anlatalım. Bu kişi kimdir? Nerede yaşıyor ve şu anda nereye gidiyor? sorularından yola çıkarak kişiyi bastonun dilinden anlatalım.

Not: Ödevi hazırlarken baston konulu slaytlardan da yararlanabilirsiniz.

Derste yazılanlardan örnekler

“Mustafa bey artık ben dahil herkese ihtiyaç duyuyor herkes gitti sadece ben kaldım eskiden duvarda asılı olan ceviz ağacından baston...”

“Benden önce destek aldığı tek insan olan karısını kaybettikten sonra sadece benden destek olmaya başladı ve ben onun karısını bu kadar özlemesi yükünün altında eziliyorum.”

“Mustafa amca çocukken koşarak geçtiği yerlerden artık bensiz geçemiyordu”

“Beni ilk kullandığı zamanlar daha iyiydim. Yıllar geçtikçe ağırlığını daha da üzerimde hissediyorum. Adeta Mustafa amcayla birlikte ben de yaşıyorum.”

“En iyi dostu bendim. En çok özlediği şey çocuklarıydı..”

“Mustafa amca bensiz hiçbir yere gitmezdi. Kendimi onun yanında çok şanslı ve değerli hissediyorum.”

İlham, hayali ürün ve yazma konusunda küçük bir deneme

Fotoğrafta görülen karakteri elindeki bastonun dilinden anlatalım. Bu kişi kimdir? Nerede yaşıyor ve şu anda nereye gidiyor? sorularından yola çıkarak kişiyi bastonun dilinden anlatalım.

İlham, hayali ürün ve yazma konusunda küçük bir deneme

Fotoğrafta görülen karakteri elindeki bastonun dilinden anlatalım. Bu kişi kimdir? Nerede yaşıyor ve şu anda nereye gidiyor? sorularından yola çıkarak kişiyi bastonun dilinden anlatalım.

İlham, hayali ürün ve yazma konusunda küçük bir deneme

Fotoğrafta görülen karakteri elindeki bastonun dilinden anlatalım. Bu kişi kimdir? Nerede yaşıyor ve şu anda nereye gidiyor? sorularından yola çıkarak kişiyi bastonun dilinden anlatalım.

İlham, hayali ürün ve yazma konusunda küçük bir deneme

Fotoğrafta görülen karakteri elindeki bastonun dilinden anlatalım. Bu kişi kimdir? Nerede yaşıyor ve şu anda nereye gidiyor? sorularından yola çıkarak kişiyi bastonun dilinden anlatalım.

İlham, hayali ürün ve yazma konusunda küçük bir deneme

Fotoğrafta görülen karakteri elindeki bastonun dilinden anlatalım. Bu kişi kimdir? Nerede yaşıyor ve şu anda nereye gidiyor? sorularından yola çıkarak kişiyi bastonun dilinden anlatalım.

3. Haftanın Ödevi

Lütfen evinizde sıklıkla kullandığınız ya da yanınızda taşıdığınız, iş yerinizde sizinle birlikte olan, sizi iyi tanıdığını düşündüğünüz bir eşyanın dilinden bu eşyayla olan ilişkinizi bir sayfayı geçmeyecek şekilde yazınız. Bu bir şemsiye, dolma kalem, cep telefonu, ajanda, anahtarlık ya da bir vazo olabilir. Yazdığınız metin sizi anlatabileceği gibi hayali, kurmaca da olabilir. Sıklıkla kullandığınız ve sizi iyi tanıyan şemsiye sizi anlatabilir ya da 35 yaşında bir muhasebeci olan Bay A'nın yanından ayırmadığı hesap makinesi Bay A'yı anlatabilir.

Kaynakça

Bülent Aksoy (Yayıma Hazırlayan), Hikaye Sanatı Üzerine Yazılar, Pan Yayıncılık, 2009, Sayfa sayısı: 157

Jeff Vandermeer, Harikalar Kitabı, Alfa Yayınları, 2016, Sayfa sayısı: 420

<https://www.onceuponapicture.co.uk/the-collections/the-character-collection/>

<https://www.nytimes.com/2019/05/23/learning/over-140-picture-prompts-to-inspire-student-writing.html>